Wychodzi dwa razy na tydzień

# KORRESPONDENT

przy Gazecie Warszawskiéj.

## HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 13 MAJA. № 35 ROK 1849.

### MAGISTRAT MIASTA WARSZAWY.

W skutku odezwy Zachodniego Inżeniernego Okręgu z dnia 23 kwietnia r. b. Nr. 1823, podaje do wiadomości osób interesowanych.

1. Że na Wiśle pod Twierdzą Nowogieorgiewską, już się zaczyna stawianie mostu pływającego.

2. Że wszyscy życzący sobie przebyć most rzeczony z tratwami, berlinkami, lub innemi jakiemibądź statkami, powinni takowe tratwy lub statki w miejscu stosowném i w znacznéj odległości zatrzymać, a następnie albo osobiście, albo przez swoich sterników porozumiewać się z tameczną Inżenierską Komendą, która wskaże każdemu miejsce i porządek w jaki sposób tratwy lub statki będą mogły być przez most przeprowadzone.

3. Że dla zapobieżenia przeszkadzaniu robotom przy moście i do przepuszczania statków pod osobistym dozorem Plac Adjutanta Twierdzy, wyznaczony został czas od godziny 11 przed południem codziennie.

4. Że za przepuszczenie przez most żadna opłata pobieraną nie będzie, lecz gdyby czyje tratwy, berlinki lub inne statki przez nieostrożność uniesione zostały i wpadły na most wzmiankowany, natenczas właściciel tratew lub statków ulegnie odpowiedzialności, podług prawideł dla mostu Warszawskiego wydanych, co rok przez gazety ogłaszanych.

w Warszawie dnia 26 kwietnia (7 maja) 1849 roku.
p. o. Prezydenta Radca Stanu *Andrault*.
Naczelnik Kancellarji *Luceński*.

### RYS HYDROGRAJI KRÓLESTWA POLSKIEGO.
#### Z WIADOMOŚCIĄ O SPŁAWACH.

SKREŚLIŁ
*Ludwik Wolski.*
(z Biblioteki Warszawskiéj).

Wody, które będąc jednym z największych działaczy natury, tyle wpływają do jéj historji, a w zastosowaniu do potrzeb towarzyskich, tyle nam pod rozmaitemi względami przynoszą usług; wody te, ze wszech miar godne bliższego zastanowienia, dotąd nie są u nas szczegółowo opisane, nie mamy żadnego pisma, któreby dokładny zbiór wiadomości o nich obejmowało. Wprawdzie mamy mappy, lecz one pokazują nam tylko gdzie się wody znajdują, pokazują kierunek wód biegnących; ale nie pokażą stanu wód i tych usług, jakie pod rozlicznemi względami oddają lub oddawać mogą.

Akta władz właściwych są tu jedyném i obfitém źródłem; rozrzucone więc po nich wiadomości o wodach zebrałem w całość, i tam tylko, gdzie one niezupełnie rzecz wyjaśniały, lub nie obejmowały wiadomości, które zresztą dla władz mogły być obojętnemi, zamieściłem szczegóły wyjęte z pism drukiem ogłoszonych, lub otrzymane od osób miejscowość znających, a na zupełną zasługujących wiarę. Tym więc sposobem pismo to, gruntujące się głównie na źródłach urzędowych, jest pewne, a uważane jedynie tylko jako Rys, a nie dokładna hydrografia, sądzę, że temu dostatecznie odpowiedzieć może. Hydrografia wykazać powinna każdy nieledwie krok wody: wskazać jaka jest w każdém miejscu szerokość nurtu, głębokość, wysokość, brzegów, obfitość wody; gdzie rzeka prosto płynie, a gdzie i jak zawraca się; jakie w każdém miejscu mogą być jéj zastosowania, gdzie mianowicie wymaga uregulowania i jakiego, i t. d. Lecz takie zbadanie i wystawienie stanu wód, nie może być dziełem poszukiwań pojedynczéj osoby; niniejszy więc Rys, chociaż jeszcze wymagający uzupełnień, ogłaszam drukiem w tym głównie celu, aby osoby posiadające bliższe w téj mierze szczegóły, raczyły poczynić stosowne uwagi dla uzupełnienia go. Tym tylko sposobem przyjść możemy do posiadania dokładnego opisu wód krajowych.

Rzeki, co na barkach swych tyle płodów przenoszą, nadają życie tylu zakładom przemysłowym, i te nawet, co oczekując jeszcze na przysposobienie do takowych usług, lub nie mogąc być do nich zastosowanemi, użyzniają grunta i niosą ochłodę zlanemu potem rolnikowi; wody mineralne, co tyle skutecznego wpływu na zdrowie ludzkie wywierają; jeziora i znaczniejsze stawy, co nas tak obficie płodami swemi zaopatrują; bagna i trzęsawiska, a naostatek szczegółowe wiadomości o spławach, wszystko to stanowić będzie przedmiot tego pisma.

Rzeki najwięcéj przynoszą usług, zastosowanie ich jest najrozleglejsze, liczba ich samych największa: one więc najwięcéj zajmą naszę uwagę. Dla dokładnego wystawienia korzyści z nich, wypadałoby obok wykazania użycia ich do spławów, wyliczyć i zakłady przemysłowe, jakim one nadają życie; lecz w takim razie pismo to odbiegłoby przeznaczenia swego, i byłoby także statystyką przemysłową: bo zbyt szczupła jest liczba takich zakładów przemysłowych, coby obejść się mogły bez pomocy wody, czy to w stanie naturalnym, czy w kształcie pary działanie swe wywierającéj. Ograniczymy się więc tylko na wykazaniu zastosowania rzek przy zakładach górniczych.

Przed przystąpieniem do opisu wód krajowych, wspomnimy pokrótce o wodach w ogólności i o położeniu kraju pod względem topograficznym. Położenie takowe wielki ma związek z przedmiotem pisma tego, bo od niego zależy prędkość biegu rzek, szerokość ich łoża, dogodność do spławu i t. p.

#### O WODACH W OGÓLNOŚCI.

Woda rozlana na powierzchni ziemi w niezmiernych massach, przez działanie atmosfery ustawicznie paruje z mórz, jezior, rzek, bagien, a nawet z całego przyrodzenia ziemnego. Tym sposobem ogromna ilość ulotnionéj wody wznosi się w powietrze, w niém się rozpuszcza, przenosi się z wiatrami, studzi się, ulega wpływowi elektryczności, i w skutek tych rozmaitych wpływów, przechodząc ze stanu lotnego w ciekły tworzy mgły, obłoki, chmury, które przesycone

wodą, znowu ją ziemi wracają w postaci deszczów, nawałnic, ulew i t. p. Spadająca woda w części spływa po powierzchni ziemi, tworząc strugi i potoki chwilowe, a w części wsiąka w przenikliwą powłokę ziemi, tę przenika aż do warstw nieprzepuszczających, i na nich zbiera się lub spływa kanałami podziemnemi, mniéj więcéj rozległemi, do samego morza, albo wydobywa się na powierzchnią ziemi, gdzie tworzy źródła i strumienie. Te łącząc się następnie, dają początek rzekom, które z kolei zlewając się z sobą, niosą ogromne massy wód morzom, albo zaparte niekiedy w swoim biegu, tworzą gdzieniegdzie ogromne jeziora, jak morze Kaspijskie, Martwe, Aral i inne.

Przenikając i przepływając różne warstwy mineralne i solne ziemi, woda przy wpływie temperatury wewnętrznéj, bądź naturalnéj, bądź wulkanicznéj, rozpuszcza je w części i unosi z sobą; potém albo ukazuje się z niemi na powierzchni ziemi w postaci wód mineralnych i słonych, tyle użytecznych i zbawiennych dla człowieka, albo téż nie znalazłszy nigdzie otworu, rozpuszczone w sobie części osadza, albo téż podziemnemi kanałami prowadzi aż do samego morza. Woda w morzach tak obfita w istoty mineralne, jak sól i inne podobne, tę swoję własność temu winna, że z morza zawsze paruje woda zupełnie czysta; w łożysku więc jego pozostają wszystkie istoty przez napływ wód ziemskich naniesione, a oprócz tego opłakuje ono także złożone na dnie swojém ogromne massy istot mineralnych i te rozpuszcza.

Ile to dobroczynnego wpływu woda wywiera, ile to usług przynosi!

Wzbiwszy się nad ziemię w kształcie niedojrzanéj pary, unosi się potém nad lądami w postaci obłoków, okrywa je swym cieniem, koniecznie potrzebnym dla swobodnego działania i rozwinięcia życia w istotach organicznych; łagodzi palący wpływ promieni słońca, które chociaż ją same wzbudziły, jednak bez niéj mogłyby zniszczyć całą organiczną przyrodę; udziela orzeźwiającą wilgoć powietrzu, spada słodką i dobroczynną kroplą płynu w postaci deszczu, zrasza całe roślinne królestwo, i wnet rozdziela się, że tak powiem, na dwie części: jedną z tych wchodzi w żyjące istoty i krąży w nich razem z krwią i sokami; druga wsiąka wewnątrz planety, tworzy podziemne strumienie i ogromne wodozbiory, a wydobyta na wierzch ziemi, czasem wynosi rozpuszczone w sobie środki lekarskie, a w ogóle wije się małym strumykiem i zasila roślinność, dostarczając jéj wilgoci. Późniéj, stawszy się rzeką obszerną, znowu powraca do Oceanu, by powtórzyć ten sam ruch, te same zmiany, toż samo dobroczynne działanie.

Jakże zbawienne jest działanie wody na całą roślinność, na całą przyrodę ziemską, a obok tego, ile to pod innemi względami przynosi usług! Zastępuje ona siłę tysiącą rąk, lub roznosi z kraju do kraju zdrowie, obfitość i bogactwo.

Wszakże jak wszystko użyteczne na ziemi stać się może szkodliwém, gdziekolwiek stawi się jakaś sprzeczność prawom przyrodzenia: tak i woda, przy takich dobroczynnych działaniach wyrzuci śmierć z łona swojego, jeżeli prawa nieustannego ruchu, zakreślone dla niéj przez naturę, zostaną naruszone albo miejscowemi przeszkodami, albo niedbalstwem i ciemnotą mieszkańców ziemi. Przerwawszy wstrzymujące ją zapory, często wystawia nadbrzeżnych mieszkańców na ogromne straty, a stojąca woda, szczególniéj w gorących klimatach, wpływając na rozkład istot organicznych, sprawia niezdrowe wyziewy, któremi napełnione powietrze, staje się zabójczém dla człowieka.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

---

MIESIĘCZNE ZATRUDNIENIE W LESIE.

Las, tak jest źródłem dochodów jak pola łąki i t. p. niemniéj téż potrzebuje starania, aby produkta jego od razu dały tyle korzyści, gdzie się materjały z niego sprzedają się, częściowo sprzedaje zboże i siano i t. p. stosownie do pory roku zatrudnienia w lesie są większe albo mniejsze. Zatrudnienia te nastają właśnie, gdy się polne kończą i gdy każdy człowiek na wsi lub w mieście pomyślić musi o zapasie drzewa opałowego lub przysposobieniu sobie materjału do różnych robót i budulcu do stawiania domów, mostów i t. p. Ta pora jest porą zbioru, najwięcéj też około lasu jest do czynienia; gdy za pojawieniem się wiosny, przystęp do niego zostaje wzbroniony, i gospodarz leśny pracuje w obsadzeniu płszów, w przerzedzeniu gęstwin w zapustkach; w zakładaniu szkółek i t. p. Otóż te różne prace, jak idą z kolei, dotkniemy w następującém wyłuszczeniu.

*Zatrudnienia w styczniu i lutym.* Prace w tych dwóch miesiącach wyłącznie są około spuszczania drzew na zrębach. Wszelako już i w późnéj jesieni, skoro liść z drzew opadnie, drzewo na opał i na niektóre wyroby spuszcza się, o czém pomówiemy w swojém miejscu; spuszcza się drzewo w najmłodszych zrębach w styczniu i późniéj, atoli przy mrozie 8 do 10 stopni; przy większych mrozach trzeba się z tą robotą wstrzymać, osobliwie jeżeli zarośle nie są należycie pokryte śniegiem, dużoby się bowiem w nich narobiło szkody przy obrabianiu starego drzewa.

Spuszcza się drzewo w tych miesiącach na mokrzawinach stojące do których w innym czasie trudny przystęp, tak jak to się dzieje na zrębach olchowych. Starannie prowadzone żniwo leśne większe przynosi korzyści, jak obcesowe bez rachuby powalenie drzewa. Wiele jest gatunków drzewa używanego w rzemiosłach i kunsztach np kołodzieje, mechanicy, tokarze, którzy wolą nabyć całą sztukę drzewa jak pocięte na małe sztuki, których użyć nie mogą, i dla tego zostanie brakiem i gnije na składzie leśnym. Tym to sposobem traci właściciel nie mało na nieuważném ścinaniu budulcu, który przy głębokim śniegu podczas spuszczania za wysoko zostaje ścięty, a przez to utraca na użyteczności i na cenie. Gdzie nie ma należytego porządku leśnego, wszelkie drzewa ścinają siekierą, w porządnie i umiejętnie trzymanych lasach już oddawna ten barbarzyński sposób spuszczania drzew ustał; bo czy na opał, czy na materjał wiele przez rąbanie drzewo traci na długości, a tym samém na wartości. Piły do spuszczania drzewa są tak urządzone, że robotnicy bez wszelkiego natężenia płazem w odpienek ją zapuściwszy jak najgładziéj ścinają. Leśniczego obowiązek jest wskazać robotnikom kierunek, w którym drzewo ma być spuszczane. Najlepszy kierunek jest, jeżeli go położenie zrębu dozwoli, od południa na północ, albowiem w tym kierunku nie bywa gwałtownych wiatrów, które za odsłonieniem zrębu nabywszy większéj siły, wysokopienny las, po za obręb zrębu mógłby powalić, jak to się dzieje w nieumiejętném prowadzeniu lasów, w którym sobie pozwalają zaczynać zrąb, z którejkolwiek strony, choćby z zachodniéj, najniebezpieczniejszéj ze wszystkich.

Przy spuszczaniu drzewa mnóstwo prawideł należy zachować, które wykonać nie tak łatwo, jak to się zdaje uczniom w szkołach przy odczytach leśnictwa.—Właściciele lasów powinni przeto w wyborze leśniczych i ludzi do spuszczenia drzewa użyć się mających być oględnemi; nieumiejętny bowiem leśniczy i niezręczni robotnicy wielką mogą mu zrobić szkodę w zaroślach, które na zrębie przyszły las stanowią. Od nadania kierunku, za pomocą lin i podpór spuszczonego drzewa, zależy ich ocalenie. Wielkie drzewa, masztowe zwane, należy z grubych konarów i gałęzi poobierać, aby padając, jak najmniejszą przestrzeń wszerz zajmowały. Nic téż nie ma zgubniejszego dla wysokopiennego lasu jak sprzedawać drzewa sztukami, na wybór kupcowi; ale to się tylko dzieje po lasach źle zarządzonych.—W racyonalném leśném gospodarstwie przygotowane są ma terjały do wszelkich potrzeb; kupiec wybiera ze składu to, co mu potrzeba; ale na wybór dać po lesie rąbać, nigdy się niedozwala. Jedna sztuka wysokopienna w gęstwinie stojąca i spuszczona, połamie, waląc się kilkadziesiąt i więcéj młodych drzew i zarośl: cóż dopiero powiedzieć o stracie drzew, przy wyprowadzeniu takiego drzewa, a na to tylko marnotrawca zezwolić może.

Jeżeli konieczność wymaga pojedynczo sprzedawać sztuki z lasu, niechże wywóz ich uskutecznia się przynajmniéj w zimie po śniegu, w styczniu lub lutym bo mniéj się narobi szkody w młodych zaroślach.

*(Dalszy ciąg nastąpi)*

## WIADOMOŚCI HANDLOWE.

### ZBOŻE.

*Lwów* 1 *maja*. Korzec pszenicy 15 złr. 45 kr., żyta 11 złr. 15 kr. owsa 47 kr., grochu 12 złr. 45 kr, kartofli 5 złr. 30 kr, prosa i hreczki nie było na targu. Cetnar siana 3 złr. 54 kr., okłotów 2 złr. 27 kr. Sąg drzewa bukowego 25 złr., sosnowego 20 złr. 30 kr. Kwarta wódki lepszéj 50 kr. gorszéj 35 kr. Funt masła 42 kr., smalcu 18 kr., mięsa wołowego $11\frac{1}{4}$ kr. w. w. reszta drobnéj sprzedaży w cenie zwyczajnéj.

*Krosno* 30 *kwietnia*, Zboże średniego gatunku: korzec pszenicy 17 złr. 15 kr., żyta 13 złr. 35 kr., jęczmienia 10 złr. 30 kr. owsa 7 złr. 15 kr., grochu 14 złr. 30 kr., bobu 13 złr. 15 kr., hreczki 10 złr. 45 kr., ziemniaków 6 złr.. węgla twardego 1 złr. miękkiego 48 kr. Kwarta mąki montowéj 15 kr., pytlowanéj 10 kr., razowéj pszennéj 8 kr., żytnéj 7 kr., krupek drobnych pszennych 20 kr., hreczanych 15 kr, krup jęczmiennych 9 kr., tatarczanych 10 kr., soli żupnéj 9 kr., piwa 8 kr., szumówki 48 kr. Funt świec lanych 40 kr., maczanych 36 kr., łoju 30 kr., wołowiny 10 kr., oleju lnianego 45 kr.—Cetnar siana nie wiązanego 1 złr. 0 kr., wiązanego 2 złr., sieczki i słomy pasznéj 1 złr. 30 kr., podściołki 1 złr. 15 kr.—Sąg drzewa w kłodach 30'' długości: twardego 12 złr. 30 kr. miękkiego 8 złr. 30 kr. w. w.

*Londyn* 5 *maja*. Dowozy angielskiéj pszenicy umiarkowane były w tym tygodniu, za to zagranicznéj obfite. Ponieważ w ostatnich dniach pogoda piękną była i ciepło nastało, dla tego na targ dzisiejszy mało kupców przybyło, i ledwie cokolwiek sprzedano, lubo przy zakupach pszenicy na okrętach można było uzyskać niejakie zmniejszenie ceny. Zboża jare nominalnie bez zmiany. Pływające ładunki kukurydzy znajdują kupców po 32 do 34 szyl za kwarter. Mąka w fasach bez pokupu. Dowieziono z zagranicy w tym tygodniu. Pszenicy 22,920 kwarterów, jęczmienia 5,300, owsa 21,410 kwarterśów. Londyńskie ceny przecięciowe: Pszenica 49 szyl. 11 pensów kwarter (zł. 41 gr. 20 korzec), jęczmienia 32 szyl. 5 pens. (zł. 26 gr. 25 korzec), owsa 18 szyl. 5 pens. (zł. 15 gr. 5 korzec), żyta 23 sz. 9 pens. (zł. 19 gr. 20 kor.), grochu 27 sz. 11 pen. (zł. 23 gr. 10 korzec. *Wełna*. Licytacje publiczne na wełnę zaczynają się w przyszły czwartek, wystawionych będzie na sprzedaż około 20,000 Ball wełny kolonialnéj a 3000 Ball zagranicznéj wełny. W ciągu tego tygodnia nierobiono żadnych interesów wełną.

*Wrocław* 8 *maja*. W przeszłym tygodniu było kilka dni takich, że dowozy były znaczniejsze a mniejsze żądania i pokup; w ostatnich dniach a mianowicie dziś lepiéj się jednak ułożyły interesa i notujemy wyższe ceny tak co do żyta jak co do pszenicy. Téj ostatniéj spekulanci nie wiele kupują, albowiem ceny na zagranicznych targowicach w porównaniu z naszemi, nie przedstawiają im widoków zysku; tutejsi za to piekarze i młynarze prawie codzień robią zakupy, i chętnie nawet płacą wysokie ceny, skoro tylko znajdą piękne i ważne ziarno, którego coraz mniéj na targ przychodzi. Żyta kupują także najwięcéj miejscowi konsumenci. i kupcy z Górnego Szląska, i stosownie do żądań ceny to spadają to podnoszą się o 1 lub 2 sr. gr. na szeflu. Dziś płacono: białą pszenicę 59 do 67 sr. szefel (zł. 23 gr. 18 do 27 korzec), żółtą 55 do 64 sr., żyto 30—34 sr. gr. (zł. 12 do 13 gr. 18 korzec), jęczmień 20 do 24 sr. gr. (zł. 8 do 9 gr. 18 korzec), owies 15 do 18 sr. gr. (zł. 6 do 7 gr. 20 korzec). Interesa nasieniem koniczyny idą bardzo pomyślnie do téj pory, pomimo że czas zasiewu już upływa. Największy pokup jest na średnie i pośledniе gatunki białéj koniczyny. Nasienia czerwonéj koniczyny tylko najlepsze gatunki zwłaszcza świeże znajdują kupców, inne leżą bez pokupu. W tym tygodniu sprzedano około 500 cent. starego nasienia koniczyny czerwonéj, w cenie $3\frac{1}{2}$ do 6 talarów centnar. Dziś płacono białéj koniczyny nasienie po 4 do 9 talarów, czerwonéj po $6\frac{1}{2}$ do $9\frac{1}{4}$ tal. centnar. Na okowitę pokazały się dziś żądania; chętnie dawano $6\frac{3}{4}$ talara, na miejscu, gdy tymczasem posiadacze obstawali silnie przy cenie $6\frac{5}{6}$ talar., co im w końcu dać trzeba będzie, jeżeli się nie znajdą nowi producenci do sprzedaży pochopni. Zapasy okowity u nas bardzo są małe.

### KURS GIEŁDY BERLINSKIÉJ.

| Dnia 9 maja 1849 roku. | żądają | płacą |
|---|---|---|
| P A P I E R Y. | | |
| Rossyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4% . . . . | — | — |
| Rossyjsko-Angielska Pożyczka 5% . . . . . . . . | — | 85 |
| Polskie Obligacje Skarbu 4% . . . . . . . . . . | 66 | — |
| „ Listy Zastawne . . . . . . . . . . | 91 | — |
| „ Listy Zastawne nowe. . . . . . . . | 90 | — |
| „ Obligacje Udziałowe . . . . . . . . | $97\frac{1}{2}$ | — |
| „ Obligacje 500 złotowe. . . . . . . . | 72 | $71\frac{1}{2}$ |
| Certyfikaty B P na Oblig. cząst. lit. A. 300 zł. 5% | 76 | $75\frac{1}{2}$ |
| lit. B. 200 „ . . . | — | — |
| procentowe „ . . . | — | — |

### KURS GIEŁDY WARSZAWSKIÉJ.

| Dnia 7 maja 1849 roku | | ŻĄDAJĄ R. sr. | ŻĄDAJĄ kop. | DAJĄ R. sr. | DAJĄ kop. |
|---|---|---|---|---|---|
| **1. WEXLE** | | | | | |
| Berlin 100 talarów . . | 2 M. . | 96— | 75— | 96— | 45— |
| Gdańsk 100 talarów . . | 2 M. . | 95— | 70— | 95— | 40— |
| Hamburg 300 b. m. k . . | 2 M. . | — | — | — | — |
| Londyn 1 funt sterlin. . . | 3 M. . | 6— | 61— | 6— | 60— |
| Lipsk 100 talarów . . | 2 M. . | — | — | — | — |
| Moskwa 100 rub. sr. . | 1 M. . | 100 | — | 99— | 75— |
| Petersburg ditto. . . | 1 M. . | — | — | 100 | 25— |
| Paryż 300 franków . . | 2 M. . | 78— | 60— | — | — |
| Wiedeń 150 złr. . . | 2 M. . | 87— | 30— | — | — |
| Wrocław 100 talarów . . | 2 M. . | — | — | — | — |
| **2. MONETY.** | | | | | |
| Rosyjskie Imperjały. . . . | . | — | — | — | — |
| Holender. dukaty nowe . . | . | — | — | — | — |
| ditto stare ważne . . | . | — | — | — | — |
| Frydrychsdory Pruskie . . | . | — | — | — | — |
| Rossyjskie assygnaty . . | . | — | — | — | — |
| Austrjackie bilety bankowe za 150 złr. | . | — | — | — | — |
| **3. PAPIERY.** | | | | | |
| Obligi Skarbowe za 100 rs. | : | — | — | — | — |
| „ „ „ 4% rs. | : | 71— | — | — | — |
| Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. (*) | | — | — | — | — |
| „ „ nowe za 100 | . | 14— | 57— | 14— | 55— |
| Obligacje udziałowe na 300 złp. | . | — | — | — | — |
| Obligacje cząstkowe na 500 złp. | . | — | — | — | — |
| Certyfikaty Banku lit. B na 200 złp. | . | — | — | — | — |
| Serje wylosow. lit. na — złp. | . | — | — | — | — |
| Dowody Kom. Centr. Likw. złp.. 100 | . | — | — | — | — |

Wartość kuponu kop. 22

## URZĄD LOTERJI w KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podając do wiadomości Plan następującéj 74 Loterji Klassycznéj, Urząd Loterji oznajmia zarazem, iż Ciągnienie tejże Loterji odbywać się będzie w poniżéj wyrażonych terminach jako to:
I. Klassy d. 26 i 27 Lipca (7 i 8 Sierpnia) 1849 r. — II. Klassy d. 24 Sierpnia (5 Września) — III. Klassy d. 22 Września (4 Października) — IV. Klassy d. 25 Października (6 Listopada) — Rozpoczęcie V. Klassy dnia 22 Listopada (4 Grudnia) 1849 roku aż do kończenia.— w Warszawie dnia 20 Kwietnia (2 Maja) 1849 r.

Radca Stanu, Naczelnik Urzędu, S. *Werner.*
Sekretarz K. *Treu.*

# PLAN

## Do 74 Loterji Klassycznéj w Królestwie Polskiém,

### NA 5 KLAS PODZIELONÉJ.

z 21,000 Numerów składającéj się, w któréj jest 9,500 Losów Wygrywających i 4000 Bezpłatnych

STAWKA:
*(Na 10 część losu przez wszystkie 5 klas Rs. 2 k. 50)*
*( „ 3 „ „ „ „ „ 8 k. 33 1/3)*
*(Na pół losu przez wszystkie 5 klass rs. 12 k. 50)*
*( „ Cały los „ „ „ 25 — )*

**1sza KLASSA Rub. srebr. 3.**
26 i 27 Lipca
Ciągnienie d. ———— 1849 r.
7 i 8 Sierpnia

| | | |
|---|---|---|
| 1 | Wygrana rub. sr. | 5,000 |
| 1 | „ „ | 1,500 |
| 1 | „ „ | 1,000 |
| 1 | „ „ | 500 |
| 2 | po rub. sr. 150 | 300 |
| 4 | „ „ 100 | 400 |
| 10 | „ „ 30 | 300 |
| 20 | „ „ 20 | 400 |
| 160 | „ „ 15 | 2,400 |
| 1000 | „ „ 4 | 4,000 |
| 1200 | Wygranych rs. | 15,800 |
| 1000 | Losów bezpł. do 2 klassy z proc. i wpis rs. | 8,700 |
| | Summa 1. Kl. Rs. | 24,500 |

**2-ga KLASSA Rs. 4 kop. 50**
24 Sierpnia
Ciągnienie d. ———— 1849 r.
5 Września

| | | |
|---|---|---|
| 1 | Wygrana rub. sr. | 4,000 |
| 1 | „ „ | 1,200 |
| 1 | „ „ | 600 |
| 1 | „ „ | 360 |
| 2 | po rub. sr. 165 | 330 |
| 4 | „ „ 100 | 400 |
| 10 | „ „ 40 | 400 |
| 20 | „ „ 30 | 600 |
| 60 | „ „ 20 | 1,200 |
| 1000 | „ „ 6 | 6,000 |
| 1100 | Wygranych Rs. | 15,090 |
| 1000 | Losów bezpł. do 3 Klassy z procent. i wpis Rs. | 15,010 |
| | Summa 2. Kl. Rs | 30,100 |

**3-ia KLASSA Rs. 5 kop. 50**
22 Września
Ciągnienie d. ———— 1849 r.
4 Października

| | | |
|---|---|---|
| 1 | Wygrana rub. sr. | 4,000 |
| 1 | „ „ | 1,200 |
| 1 | „ „ | 600 |
| 1 | „ „ | 400 |
| 2 | po rub. sr. 240 | 480 |
| 4 | „ „ 120 | 480 |
| 10 | „ „ 50 | 500 |
| 20 | „ „ 40 | 800 |
| 60 | „ „ 36 | 2,160 |
| 1000 | „ „ 10 | 10,000 |
| 1100 | Wygranych Rs. | 20,620 |
| 1000 | Losów bezpł. do 4 Klassy z procent. i wpis Rs | 21,880 |
| | Summa 3. Kl. Rs | 42,500 |

**4-ta KLASSA Rs. 6**
25 Października
Ciągnienie d. ———— 1849 r.
6 Listopada

| | | |
|---|---|---|
| 1 | Wygrana rub. sr. | 4,000 |
| 1 | „ „ | 1,200 |
| 1 | „ „ | 1,000 |
| 1 | „ „ | 600 |
| 2 | po rub. sr. 250 | 500 |
| 4 | „ „ 150 | 600 |
| 10 | „ „ 60 | 600 |
| 20 | „ „ 50 | 1,000 |
| 60 | „ „ 45 | 2,700 |
| 1000 | „ „ 15 | 15,000 |
| 1100 | Wygranych Rs. | 27,200 |
| 1000 | Losów bezpł. do 5 Klassy z procent. i wpis Rs. | 28,750 |
| | Summa 4. Kl Rs. | 55,950 |

**5-ta KLASSA Rubli srebrem 6**
22 Listopada
Ciągnienie rozpocznie się dnia ———— 1849 r.
4 Grudnia

| | | |
|---|---|---|
| 1 | Główna wygr. Rubli srebr. | 75,000 |
| 1 | Wygrana „ „ | 15,000 |
| 1 | „ „ „ | 10,000 |
| 1 | „ „ „ | 5,000 |
| 1 | „ „ „ | 3,000 |
| 4 | po rub. sr. 1500 „ „ | 6,000 |
| 6 | „ 1000 „ „ | 6,000 |
| 15 | „ 500 „ „ | 7,500 |
| 20 | „ 400 „ „ | 8,000 |
| 30 | „ 300 „ „ | 9,000 |
| 120 | „ 100 „ „ | 12,000 |
| 300 | „ 40 „ „ | 12,000 |
| 4500 | „ 30 „ „ | 135,000 |
| 5000 | Wygranych rubli srebrnych | 303,500 |

## BILLANS.

| DOCHÓD. | po Rs. | Rub. sr. | ROZCHÓD. | Rub. sr. |
|---|---|---|---|---|
| 21,000 L. 1 Kl. | 3 | 63,000 | 1200 L. Wygr. 1. Kl. | 24,500 |
| 9,800 „ 2 | „ 4 k. 50 | 89,100 | 1100 „ „ 2. Kl. | 30,100 |
| 18,700 „ 3 | „ 5 k. 50 | 102,850 | 1100 „ „ 3. Kl. | 42,500 |
| 7,600 „ 4 | „ 6 | 105,600 | 1100 „ „ 4. Kl. | 55,950 |
| 16,500 „ 5 | „ 6 | 99,000 | 5000 „ „ 5. Kl. | 303,500 |
| | | | Dla ubogich Rub. sr. | 3,000 |
| Summa Rubli srebr. | | 459,550 | Summa Rub. sr. | 459,550 |